

Paisatge costaner Nucli

Objectius

Bàsics:

- Conèixer els factors geogràfics que conformen el nostre paisatge coster.
- Entendre que el litoral evoluciona al llarg del temps i que l'acció humana hi té un paper decisiu.

D'aprofundiment:

- Descobrir els coneixements de persones expertes sobre aspectes que per a nosaltres ja no són rellevants¹.
- Veure la complexitat de la planificació i la gestió del litoral i prendre decisions sobre el model de desenvolupament que caldria adoptar.

Descripció de l'activitat

El recurs *Els prats submarins de posidònia* proposa estudiar l'ambient costaner prenent com a fil conductor aquesta alga. Conté vuit capítols dedicats a temes i nivells diversos; per a cadascun d'ells hi ha una guia didàctica i un quadern per a l'alumnat. Hem escollit els que fan referència a la geografia, la història, la gent i el territori, perquè són els que més s'ajusten al currículum de 1r d'ESO.

En l'apartat de *geografia*, es comença emplenant un mapa mut amb diversos topònims de la costa catalana, a partir d'interpretar un text i els codis i símbols que utilitza el mapa. A continuació, caldrà deduir com es distribueix la posidònia al nostre litoral, fent correspondre les condicions que necessita per viure i les característiques del nostre litoral.

Al capítol d'*història* es compara una badia mediterrània en tres moments: edat antiga, edat mitjana i actualitat. A partir d'analitzar les panoràmiques que corresponen a cada període, es demana contestar un qüestionari que destaca els elements de cada etapa.

Com a activitat d'ampliació, si es pot comptar en l'entorn amb persones coneixedores del món costaner proposem la unitat *Els prats submarins i la gent*. Planteja preguntar a persones grans o expertes relacionades amb l'espai coster què saben de la posidònia, amb quins noms la coneixen, de quins usos tenen notícia, si creuen que cal protegir-la... Finalment l'alumnat ha de comparar les opinions recollides.

Per aprofundir, l'activitat *Els prats submarins i el territori* és molt interessant de fer. Proposa tres escenaris possibles i un d'òptim a partir dels diversos usos que es poden

¹ Aquest objectiu hi seria si es fan les activitats de "la gent" .

donar a un litoral típic de les nostres costes. Han de saber interpretar les llegendes de les maquetes i valorar els avantatges i desavantatges de les alternatives presentades.

Recursos emprats

El web forma part de la pàgina de recursos educatius del Departament de Medi Ambient i Habitatge. El que ens ocupa, *Els prats submarins de posidònia*, té una descripció des de la qual s'accedeix a 8 capítols disponibles amb els quaderns per a l'alumnat i per al professorat. L'alumnat hi trobarà tota la informació necessària per fer l'activitat i el que correspon al professorat conté el plantejament, la resolució del treball i algunes informacions complementàries.

Temporització

Es pot fer una sola activitat o les quatre proposades. Les dues primeres activitats, de geografia i d'història, poden ocupar fins a una hora de classe. La tercera, d'ampliació, cal fer-la fora de l'horari escolar i a classe cal comentar els resultats i analitzar-los conjuntament. La quarta també necessita, com a mínim, una hora de classe.

Alumnat a qui s'adreça especialment

Entre les 8 propostes trobem activitats dirigides a diversos cursos d'ESO i de batxillerat. Les tres primeres que proposem són adequades per a 1r d'ESO. La quarta, *Els prats marins i el territori*, és una simulació sobre gestió del paisatge coster, molt interessant de parlar a la classe i, encara que a la guia didàctica la marca per a batxillerat, amb una ajuda més directa del professorat, els nois i noies de 1r també la poden fer.

Aspectes didàctics i metodològics

La primera proposta parteix d'un text bàsicament descriptiu i demana completar un mapa mut basant-se en la informació del text i del codis i símbols emprats. En la segona s'analitzen i es comparen les il·lustracions panoràmiques que corresponen a tres períodes històrics molt allunyats en el temps. En la tercera s'indaga en què coneixen persones expertes i es posa en comú. La quarta fa valorar diverses alternatives d'usos del paisatge litoral i les seves conseqüències ambientals. Les primeres activitats es poden fer individualment o en petit grup, encara que cal preveure estones de posada en comú. A la quarta, cal treballar en equip.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts: Elements físics i antròpics de les nostres costes. Transformacions del paisatge del litoral al llarg del temps. Coneixements populars sobre el medi marí. Usos i planificació de la costa.

Competències: competència comunicativa lingüística i audiovisual, competència d'aprendre a aprendre, competència d'autonomia i iniciativa personal, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana.

Processos: observació; simulació: teatralització, rols; debat i exposició oral; anàlisi de fonts primàries; anàlisi de fonts secundàries

Documents adjunts

Tots els materials es troben al web des d'on es descarrega el PDF :

<http://redined.mecd.gob.es/xmlui/handle/11162/18882?show=full>